

“Mijn kracht ligt in betrokkenheid bij kinderen en leraren”

Uit het boek 'Schoolopleiders, leraar en lerarenopleider tegelijk' van Hogeschool Utrecht - het verhaal van Yvette ten Barge, schoolopleider op De Tafelronde

“Verschillig”, zo zou je mij in mijn werk kunnen typeren. Ik ben betrokken en wil graag iets kunnen betekenen. Ik vind het belangrijk om oog te hebben voor mensen en wat zij nodig hebben; dat kenmerkt mij in mijn werk. Een rol op de voorgrond past niet zo bij me, maar ik wil wel verschil maken voor kinderen en (aanstaande) leraren.

Als kind ervaarde ik de betrokkenheid en het vertrouwen van mijn leerkrachten. Gelukkig kom ik nog steeds mensen tegen die me ‘zien’, een voorbeeld zijn of me een zetje geven, waardoor ik kansen pak en verder leer. Daarin ligt tevens mijn eigen kracht: betrokkenheid bij kinderen en mensen en hen stimuleren. Dat doe ik door met studenten te praten over onze ervaringen en over professionele en persoonlijke ontwikkeling. Dat zijn fijne gesprekken en het leidt vaak tot groei, bij hen en bij mij.

Ontwikkelingsgericht onderwijs spreekt me als leerkracht erg aan. Het zelf verantwoordelijkheid nemen, aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling, leren in de ‘echte situatie’: het zijn allemaal zaken die je ook bij werkplekleren tegenkomt. Zien waar ontwikkelmogelijkheden zitten, wat aansluit bij wat iemand nodig heeft, of dat nu het kind of de (aanstaande) leerkracht is. De rol van de begeleider doet er toe, dat realiseer ik me heel goed. Een goed voorbeeld zie ik bij de instituutsopleider van mijn student, en dat prikkelt me om me hierin ook zelf te ontwikkelen en de taak van schoolopleider op me te nemen.

Als schoolopleider kan ik iets betekenen voor de leraren die op onze school opgeleid worden. Daarnaast leer ik kijken naar de organisatie als geheel: wat hebben wij als school te bieden aan de studenten en hoe kunnen we de werkplek zo leerrijk mogelijk maken voor iedereen die daar leert en werkt? Ik besteed veel aandacht aan de ‘match’ tussen student en praktijkopleider. Vertrouwen en veiligheid zijn voorwaarden om tot leren te komen. Het geeft me voldoening om vanuit mijn rol een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een cultuur waarin werkelijk samen geleerd wordt. In de groep, maar ook door middel van collectief praktijkonderzoek en op persoonlijk vlak. Het is prachtig om te zien dat studenten een andere rol innemen als ze als teamlid opgenomen worden, wat het met hen doet als je hen vertrouwen en verantwoordelijkheid geeft.

Ik sluit in die tijd ook aan bij de VELON themagroep Samen Opleiden. Ik leer veel van het samenwerken met deze school- en instituutsopleiders vanuit po, vo en mbo. We onderzoeken de opleidingspraktijk op het instituut en in de school, waarbij voortdurend de theorie en de praktijk gekoppeld worden. Hierdoor word ik me bewust van het belang van samenwerking en afstemming tussen de pabo en de opleidingsscholen en de rol die ik daar in kan innemen. Wie heeft welke verantwoordelijkheid, en hoe stemmen we deze op elkaar af, zodat we komen tot werkelijk samen opleiden? Ondertussen doorloop ik het registratietraject voor lerarenopleiders.

Dat helpt me mijn visie helder te formuleren en zicht te krijgen op mijn ontwikkeling binnen de bekwaamheidsgebieden van de lerarenopleider. Dat maakt me ook een beetje trots: in het portfolio staat wat ik allemaal doe en geleerd heb, en waar ik voor sta. Ik heb dat niet eerder 'zwart op wit' gezet, maar het voelt goed; dit is wat bij mij past en waar ik voldoening uit haal! Een leraar moet er voor open staan om te blijven leren. Na de focus op en verdieping van het leren van aanstaande leraren, word ik nieuwsgierig naar het leren van 'ervaren' leraren.

De studie 'Strategisch Opleiden' blijkt een schot in de roos. Het is heerlijk om de literatuur in te duiken en wat ik leer is heel betekenisvol, omdat ik het direct kan koppelen aan de situatie op mijn werk. Daarbij gaat het om culturen, vormen van leren binnen de organisatie en de vraag hoe je dichter bij de lerende organisatie kunt komen. Opleiden en trainen is niet altijd per definitie het juiste middel. Ik leer kritisch vragen te stellen en te onderzoeken wat opleidingsnoodzaak en opleidingsbehoefte zijn. De onderzoeks- en adviesrapporten die ik schrijf, leiden er toe dat ik een rol krijg in het opzetten van 'werk-leerteams', professionele leergemeenschappen. Lerend veranderen, in de vorm van werkplekleren.

Basisschool de Tafelronde te Amersfoort

Basisschool de Tafelronde is een academische basisschool met twee locaties in Amersfoort. De school valt onder het bestuur van de Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort en omstreken (KPOA) en heeft al jarenlang ervaring in het opleiden van studenten. In 2000 startte de Tafelronde met de tweejarige pilot Professional Development Schools, samen met Hogeschool Domstad (nu Hogeschool Utrecht). Daarna volgde deelname aan het OidS traject dat het ministerie uitzette, en sinds 2006 maakt de school deel uit van het partnerschap Academische Basisschool Utrecht-Amersfoort. Dit is een samenwerking tussen KPOA, Katholieke Scholenstichting Utrecht en Hogeschool Utrecht - Instituut Theo Thijssen.

Op de Tafelronde wordt collectief praktijkonderzoek uitgevoerd, door leerkrachten en leerkrachten in opleiding. Het onderzoek wordt begeleid door twee leerkrachten die de master Leren en Innoveren hebben gevolgd. Studenten krijgen alle ruimte om te leren op de werkplek, en worden daarin begeleid door de praktijkopleider en de schoolopleider. Zij worden individueel gecoacht, en nemen deel aan intervisiebijeenkomsten. Studenten worden opgenomen als teamlid, er wordt met hen en van hen geleerd. Zij mogen aan alle activiteiten deelnemen. Zo komen zij in aanraking met alle facetten van het leraarschap. Een groot aantal leerkrachten dat is opgeleid binnen de school heeft uiteindelijk een vast dienstverband gekregen. Dat is voor alle betrokkenen winst!

Yvette ten Barge
Schoolopleider op De Tafelronde
y.tenbarge@kpoa.nl
www.tafelronde.net